Jeremiás próféta

Alkotó	Duccio di Buoninsegna köre dokumentálva Siena, 1278 - Siena, 1318/1319
Megnevezés	festmény
Anyag	fatábla
Technika	tempera, aranyozott, ezüstözött
Méretek	magasság: 27,2 cm szélesség: 21,6 cm vastagság: 1,1 cm
Leltári szám	55.134
Egyéb	fatábla magassága: 29,9 cm, szélessége: 21,6 cm

Leírás

A kiemelkedő kvalitású kép egykor poliptychon jobboldali oromzati darabja volt. A balra forduló és lefelé – egykor bizonyára Máriára és gyermekére – mutató próféta személyére a kezében tartott írástekercsen olvasható, Krisztus áldozatára utaló jövendölés utal: „és én, mint szegény bárány, ki áldozatra vitetik” (Jeremiás 11, 19). Az arctípus és a zöldes aláfestéssel készült, erős fény-árnyék kontraszttal kiemelt formák még a bizánci tradíciót őrzik, míg a gótika formanyelvének ismeretére vall a finom tónusátmenetekkel megfestett drapéria és a gazdag redőkezelés, melyet a ruhaszegélyen végigfutó vékony aranysáv lendületes vonala hangsúlyoz. Jeremiás fejét az Ószövetségi prófétákat megkülönböztető ötcsúcsú, erősen megkopott fejfedő fedi. A kép az itáliai trecento egyik legnagyobb mestere, a sienai Duccio közvetlen környezetében készült. (Sallay Dóra, 2004)

Proveniencia

Simor János érsek gyűjteménye, vásárlás a római Bertinelli gyűjteményből 1878-ban

Restaurálás

1925 Endrődy Sebestyén
2003-2004 Menráth Péter

Bibliográfia

• Sallay Dóra: Dipinti senesi in Ungheria: Vicende storiche e nuove ricerche. Accademia dei Rozzi, XIV/28 (2008), 3–16., 5, 15 (Duccio köre, a Bertinelli-gyűjteményből).
• Sallay Dóra: Raffaele Bertinelli and his Renaissance Painting Collection in the Keresztény Múzeum in Esztergom, in Forschungsbericht: Herbst 2006 – Winter 2008. Kunsthistorisches Institut in Florenz – Max-PlankInstitut. Firenze, 2009, 220., 87, kat.sz. I.
• Sallay Dóra: Raffaele Bertinelli és reneszánsz képtára. Egy műgyűjtemény útja Rómától Esztergomig. Esztergom, 2009. kat. I.
• Gaudenz Freuler, írásbeli közlés, 2000 (Segna di Bonaventura, 1310–1320 k., párdarabja a Dávid prófétát ábrázoló oromkép, ld. Christie’s, London, 1995. december 8., 237. tétel)
• Kier, Hiltrud – Frank Günter Zehnder (szerk.): Lust und Verlust II. Corpus-Band zu Kölner Gemäldesammlungen 1800–1860. Köln, 1998., 550, 74. sz. (Duccio vagy műhelye, a Ramboux-gyűjteményből)
• Prokopp Mária, in Keresztény Múzeum 1993, 211, 64. sz., korábbi irodalommal (Duccio, 1300–1310 között, a

Bertinelli-gyűjteményből)
• Prokopp Mária: Olasz festészet a XIV. században. Budapest, 1986., 13 (Duccio, 1310-es évek, a Ramboux-gyűjteményből)
• Stubblebine, James H.: Duccio di Buoninsegna and his school. Princeton (N.J.), 1979., I, 136, II, 329. kép (Segna di Bonaventura, valószínűleg 1320-as évek, a Ramboux-gyűjteményből)
• Berenson, Bernard: Italian Pictures of the Renaissance. A List of the Principal Artists and their Works with an Index of Places. Central Italian and North Italian Schools. 3 kötet. London, 1968., I, 119 (Duccio kortárs követője)
• Boskovits Miklós: Korai olasz táblaképek. Budapest, 1966, 13 (Duccio vagy műhelye, 1320 k.)
• Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára (Budapest, 1964. Akadémiai Kiadó), 38–40, korábbi irodalommal (Duccio műhelyében készült a 14. sz. első évtizedeiben, talán magának a mesternek a műve, a Ramboux-gyűjteményből)
• Prokoppné Stengl Marianne: A Keresztény Múzeum első évtizedei. Annales Strigoniensis, 1960, 89–103., 98 (Duccio, a Bertinelli-gyűjtemény részeként azonosítja)
• Coor, Gertrude: Trecento-Gemälde aus der Sammlung Ramboux. Wallraf-Richartz Jahrbuch, XVIII (1956), 111–131., 112 (Duccio műhely, 1310 k., Segna di Bonaventura művészetével rokon, a Ramboux-gyűjtemény részeként azonosítja)
• Brandi, Cesare: Duccio. Firenze, 1951., 141, 154 (Duccio korai műveivel rokon, inkább Duccio műhelye)
• Toesca, Pietro: Il trecento. Storia dell'Arte Italiana, II. Torino, 1951., 515: 42. j. (ua.)
• Gerevich Tibor (szerk.): Magyarország műemléki topográfiája. I. Esztergom. 1. Esztergom Műemlékei. Összeállította Genthon István. Budapest, 1948., 66, korábbi irodalommal (ua.)
• Berti Toesca, Elena: Arte italiana a Strigonia. Dedalo, XII (1932), 933–960., 944 (Duccio)
• Maszlaghy Ferencz: Az esztergomi Herzegprímási Képtárban lévő művek jegyzéke. 2., bővített kiadás. Esztergom, 1891., 45. sz. (ismeretlen, „Szt. Pál", a Bertinelli-gyűjteményből)
• Maszlaghy Ferencz: Az esztergomi Herzegprímási Képtárban lévő művek jegyzéke. Esztergom, 1878., 45. sz. (ismeretlen, „Szt. Pál", a Bertinelli-gyűjteményből)

